

آشنایی بادستگاه ادراری:

دستگاه ادراری یکی از مهمترین سیستم های بدن می باشد که وظیفه ی اصلی آن پالایش خون و دفع مواد زاید از راه ادرار است. سیستم ادراری شامل کلیه، حالب، مثانه و پیشابراه می باشد.

انواع دیالیز:

الف) همودیالیز:

همودیالیز، یک روش درمانی برای بیماران مبتلا به نارسایی حاد و مزمن کلیه می باشد که جهت تصحیح عدم تعادل آب و الکترولیت ها و مواد شیمیایی استفاده می شود که از یک پرده یا غشای نیمه تراوای مصنوعی به جای گلومرول و توبولهای کلیوی استفاده می شود.

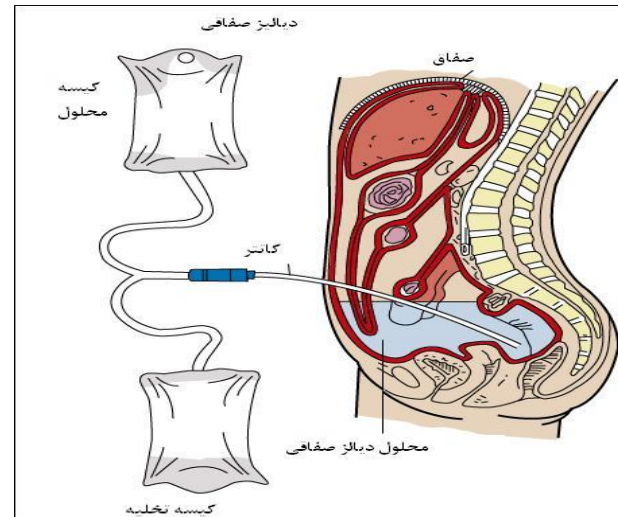

عوارض همودیالیز:

کاهش فشار خون، گرفتگی های عضلانی، تب، تهوع و استفراغ، تنگی نفس، سردرد، خونریزی

ب) دیالیز صفاقی:

در دیالیز صفاقی، پرده صفاق با سطح تقریبی حدود 2/2 متر مربع به عنوان غشای نیمه تراوای صفاقی (دیالیزور) عمل می کند.

عوارض دیالیز صفاقی:

التهاب پرده صفاق، یبوست، خونریزی، کمردرد، افزایش قند خون، نشت مایع از اطراف کاتتر

اهداف درمان با دیالیز:

- 1) خارج نمودن محصولات نهایی و زاید ناشی از متابولیسم پروتئین مانند اوره و کراتینین خون
- 2) حفظ یک غلظت مناسب و بی خطر از الکترولیت های سرم
- 3) تصحیح اسیدوز و تامین سیستم بافری بیکربنات در خون
- 4) خارج نمودن مایعات اضافی از بدن

توصیه های تغذیه ای در درمان بیماران کلیوی به روش همودیالیز:

به منظور جلوگیری از افزایش سدیم خون، باید از مصرف نمک و غذاهای حاوی آن مانند سوسیس، کالباس، خیار شور، چیپس، زیتون، پنیر محلی و غذاهای کنسروی اجتناب کرد. مصرف غذاهای پر پتاسیم باید کاملاً محدود شود. بعضی از مواد غذایی به خصوص تعدادی از میوه ها و سبزی ها حاوی مقدار زیادی پتاسیم هستند. میوه ها و سبزی های پر پتاسیم که مصرف آنها در بیماران دیالیزی مجاز نیست عبارتند از موز، خرما، کیوی، آلو، زردآلو، پرتقال، انجیر، طالبی، سیب زمینی، گوجه فرنگی، کدو حلوائی، بامیه، فلفل تند، سبزی های پخته (مانند قارچ پخته، اسفناج پخته، کرفس پخته و...) و حبوبات (مانند نخود و لوبیا).

این بیماران در روز مجاز به مصرف حداکثر نصف لیوان (125 سی سی) شیر یا ماست و حداکثر 30 گرم پنیر بی نمک (تقریباً به اندازه یک قوطی کبریت) هستند. مواد پروتئینی همچون گوشت، مرغ، تخم مرغ و ماهی باید به شکل محدود و طبق توصیه متخصصان تغذیه مصرف شوند. مصرف نوشابه مشکی، کاکائولا، چای پررنگ، کله پاچه، جگر و قلوه در بیماران دیالیزی ممنوع است و به هیچ عنوان نباید مصرف شود.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی آ-غ
بیمارستان نبی اکرم(ص) اشنویه

دیالیز

گردآوری و تنظیم: واحد آموزش سلامت
تأیید کننده: رییس علمی بخش اورژانس

کد: NA-H-PE-00

تاریخ تدوین: 1404/09/30

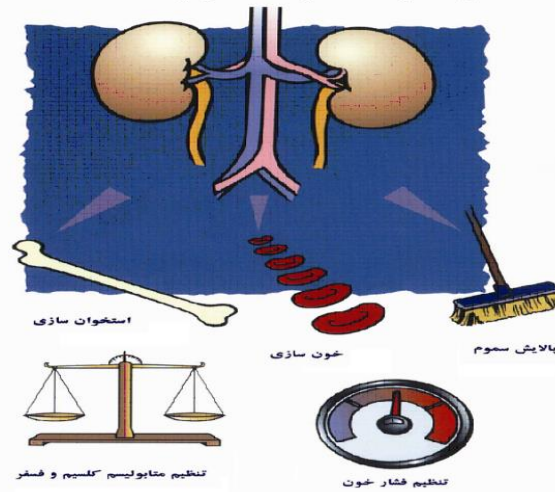
تاریخ بازنگری: 1405/09/30

رفرنس: کلیه و مجاری ادراری پروتئوز-سودارث 2022، آموزش به بیمار ماری ام کاتابیو

مصرف مایعات در بیماران دیالیزی:

بیماران دیالیزی باید مصرف مایعات خود را که شامل آب، چای، سوپ، زله و... می باشد، محدود نمایند. این بیماران بایستی، مصرف مایعات را با فرمول ساده، اندازه گیری میزان حجم ادرار در 24 ساعت به اضافه 4 لیوان آب کرده و در طول 24 ساعت بعدی تقسیم بندی و استفاده نمایند.

وظایف کلیه ها چیست؟

چند نکته در مورد مراقبت از کاتتر وریدی مرکزی:

- 1- از خم کردن کاتتر، باز کردن سر لوله های آن در منزل، خیس کردن پانسمان کاتتر، خاراندن زیر پانسمان، یا باز کردن و دستکاری پانسمان با دست آلوده خودداری کنید.
 - 2- پانسمان کاتتر را حداقل 3 بار در هفته در بخش دیالیز یا یک مرکز بهداشتی درمانی به روش استریل تعویض کنید.
 - 3- در صورتی که کاتتر بیرون آمده باشد هرگز به داخل بر گردانده نشود.
 - 4- در هنگام حمام کردن روی کاتتر را با یک پوشش ضد آب مانند کیسه نایلون بپوشانید.
 - 5- در صورت بروز خونریزی، پاره شدن بخیه ها یا خارج شدن کاتتر از بدن، با یک گاز استریل محل کاتتر را فشار دهید و به سرعت به بیمارستان مراجعه کنید.
- چند نکته در مورد مراقبت از فیستول شریانی- وریدی:
- 1- پس از ایجاد فیستول ورزش های دست را به طور مرتب انجام دهید
 - 2- از دست دارای فیستول نباید فشار خون، تزریق داخل عروقی صورت گیرد.
 - 3- حین همو دیالیز کنترل فشار خون و نبض هر یک ساعت انجام شود.
 - 4- برای جلوگیری از لخته شدن خون از هپارین استفاده شود
 - 5- ممکن است به دنبال عمل دست دچار تورم شود که معمولاً با انجام حرکات ورزشی و قرار دادن دست در سطحی بالاتر از سطح بدن تورم کاهش می یابد.
 - 6- از بلند کردن بار سنگین با دست فیستول دار اجتناب گردد.
 - 7- استفاده از ساعت و دستبند در دست فیستول دار ممنوع می باشد.
 - 8- از پوشیدن لباس تنگ و چسبان خودداری نمایید.